

VIKMA06

Vyhledávání informací

23. 11. 2018: Přednáška P9+K4: Vyhledávání informací jako služba knihoven

FF MU, podzim 2018

Mgr. Josef Schwarz

126172@mail.muni.cz

Téma

- vyhledávání informací jako služba knihoven a dalších informačních institucí
 - vlastní informační služby
 - tvorba a zpřístupňování informačních zdrojů a možnosti vyhledávání v nich
 - tvorba a využití vyhledávacích nástrojů
 - zprostředkování plného textu dokumentu

Typy institucí

- paměťové instituce
 - knihovny
 - veřejné/neveřejné, národní/odborné/univerzitní atd.
 - galerie
 - Muzea
 - archivy
- informační centra
 - turistická informační střediska
- databázová centra
- instituce veřejné správy (zák. č. 106/1999 Sb.)

Typy služeb (knihovny)

- referenční
 - virtuální referenční služby
 - Ptejte se knihovny
 - chat
- řešeršní
- bibliografické

- organizační začlenění
 - referenční oddělení
 - řešeršní oddělení
 - bibliograficko-informační oddělení
 - atp.

Typy služeb (knihovny)

- školení, instruktáže
 - organizace knihovních zdrojů a fondů, informační zdroje, poskytované služby
- informace o dostupnosti informačních zdrojů
- faktografické informace
- bibliografické informace
- informace vědecko-výzkumného charakteru

Typy rešerší

- orientační X výběrová X úplná
- retrospektivní
- jednorázová X průběžná (SDI/ARI)
- bibliografická (dokumentografická) X faktografická
- jednodruhová X druhově komplexní
- tematická X autorská
- anotovaná

Specifické informační zdroje

○ katalogy

- lístkové, digitalizované, elektronické
- problémy spojené s vyhledáváním
- struktura záznamu
 - FRBR
- rozhraní
- souborné katalogy
 - fyzické, virtuální
 - hlavní SK a metavyhledávače

Specifické informační zdroje

- metazdroje
 - databáze databází
 - [EIZ MU](#), [PEZ UK](#)
 - metavyhledávače
 - adresáře časopisů
 - [EZB](#), [PEC UK](#)

Specifické informační zdroje

- databáze

- regionální zdroje

- Příklad: [Plzeň](#)

- digitalizace

- [Národní digitální knihovna](#)

- Kramerius [NK](#), [MZK](#), [MLP](#)

- [Manuscriptorium](#)

Specifické nástroje

- Propojování informačních zdrojů
 - SFX
- Rozvoj vyhledávacích nástrojů
 - ANL FULL (systém TOPIC)
- Vzdálený přístup

Dodávka plného textu

- výpůjčka
- MVS, MMVS
- elektronická dodávka dokumentů
 - eDDo, VPK

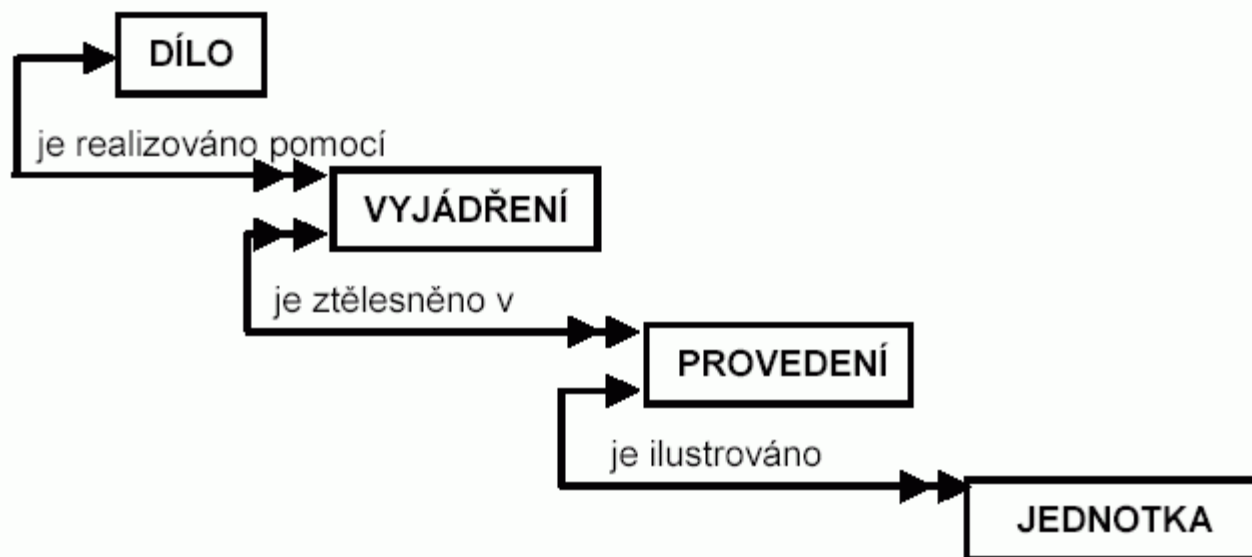

Hodnocení - kvalitativní aspekty

- indikátory kvality
 - měření výkonu a kvality v knihovnách
 - benchmarking knihoven
 - Velká Británie
 - měření doby přijetí online požadavku
 - vyhledávání informací
 - standardy
 - ATIC – standardy členství
 - certifikáty

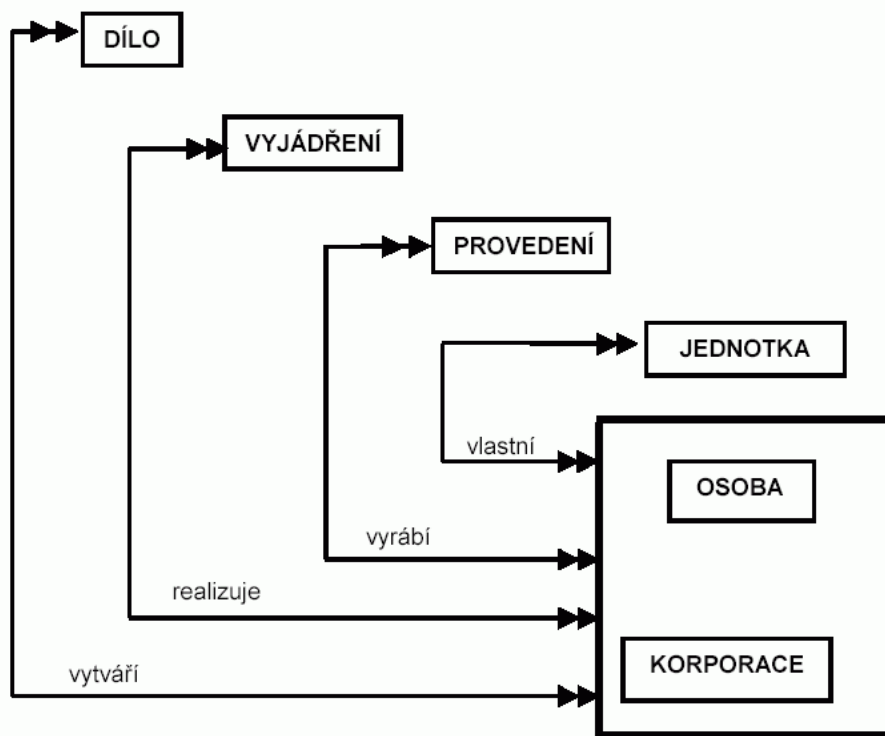
FRBR

Obr. 3.1: Skupina entit 1 a primární vztahy

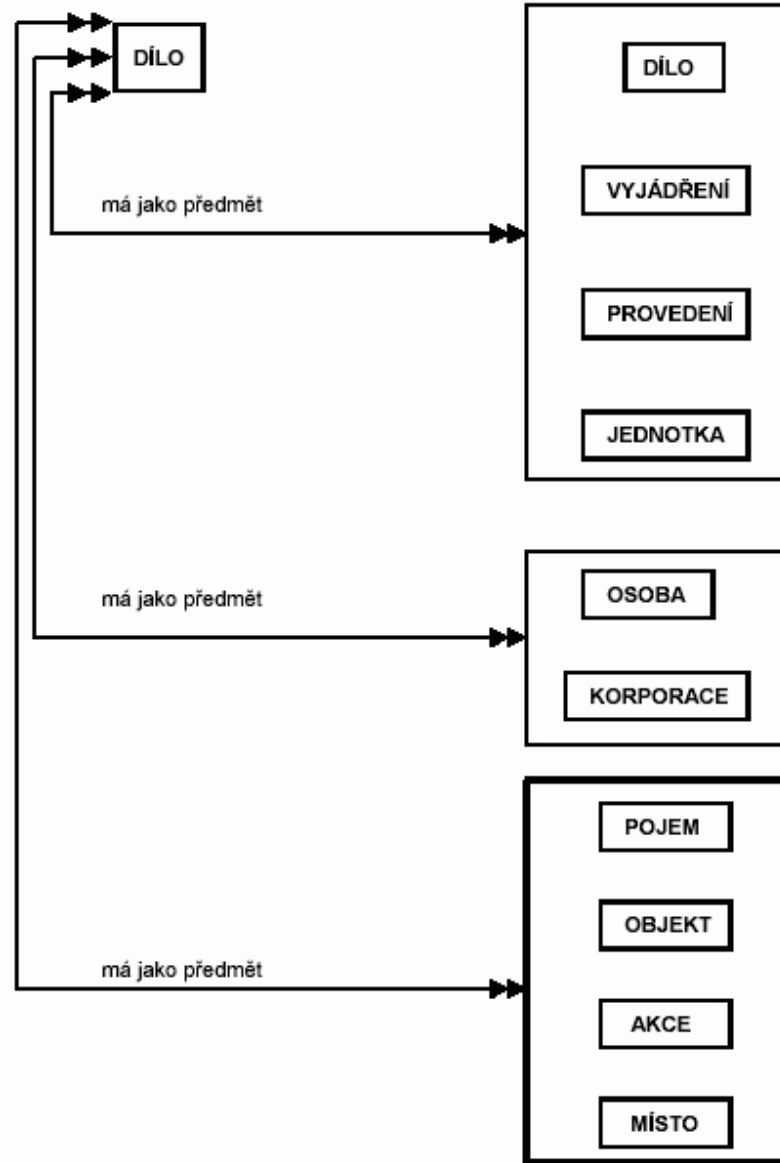
FRBR

Obr. 3.2: Skupina entit 2 a vztahy "odpovědnosti"

FRBR

Obr. 3.3: Skupina entit 3 a vztahy "předmět"

FRBR

- **Dílo:** Máj Karla Hynka Máchy
 - **Vyjádření:** kritické Flajšhansovo vydání Máje
 - **Provedení:** Flajšhansovo vydání u E. Leschingera v Praze v roce 1905
 - **Jednotka:** exemplář tohoto vydání v Národní knihovně pod signaturou 54 J 2547

FRBR

○ Dílo

- Máj Karla Hynka Máchy;
- inscenace Máchova Máje E. F. Burianem v D 35;
- zfilmovaný Máj režiséra F. A. Brabce;
- parodie Máchova Máje od Josefa Váchala.

FRBR

○ Vyjádření

- rukopis Máchova Máje;
- 1. vydání Máchova Máje;
- torzo Máchova Máje vydané v roce 1845 bratrem Michalem;
- text Máchova Máje připravený K. Janským pro Knihovnu klasiků;
- překlad Máchova Máje do němčiny (a jiných jazyků – každý překlad je vždy samostatným vyjádřením);
- válečnou cenzurou pozměněná podoba Máje (např. nahrazení slov „Vůdce zhynul“ cenzurně přijatelným „Pán náš zhynul“);
- bibliofilské Portmanovo vydání Máchova Máje z roku 1936 („Změny ve slovosledu, vynechaná slova, verše i celé sloky...“ – dle Stejskala, 1990, záznam č. 114);
- vydání Máje bez motta, dedikace, dedikační básně a poznamenání

FRBR

- Provedení

- faksimile 1. vydání Máje vydané v Praze v roce 1910 nakladatelstvím Máj jako separátní otisk z „Prémie Spolku Máje na rok 1911“;
- digitalizovaná verze 1. vydání Máje provedená Národní knihovnou
- 5. Kobrovo vydání;
- 2. Lorenzovo kolibří vydání;
- brožované vydání Sebraných spisů K. H. Máchy u B. Kočího v roce 1906 (vydání s celoplátěnou vazbou od téhož nakladatele a z téhož roku je samostatným provedením);
- vydání Máchova Máje ve výboru *Jasná noc mne vzhůru vábí...* z roku 1961
- Erbertovo bibliofilské vydání Máchova Máje pro Františka Koubka v počtu 10 výtisků z roku 1944;
- dotisk vydání Máchova Máje O. Pyšvejce z roku 1911 na ručním papíře Bezruč.

FRBR

- Jednotka

- jeden z výtisků 1. vydání Máje dostupný v Národní knihovně pod signaturou 54 K 1746 s chybějícími stranami 1–2 a podpisem „Jos. Kořenský“;
- digitalizovaná verze tohoto výtisku v databázi Kramerius s URI <http://kramerius.nkp.cz/kramerius/handle/ABA001/1361742>;
- exemplář anonymního vydání Máje z roku 1947, který J. Stejskal zakoupil v dubnu 1947 za 36 Kčs;
- výtisk Máchova Máje s ilustracemi Jana Zrzavého vydaný v nakladatelství Nibiru v roce 2009 v ruční umělecké vazbě s číslem 3.
- [zpět](#)